

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ДЕТЕРМІНАНТ У РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Анотація. Сьогодні кожна держава своїм пріоритетним напрямком вважає розвиток цифрової економіки. Процес правильного і своєчасного розвитку цифрової економіки має істотний вплив на темпи зростання виробництва, якість життя населення, рівень послуг, що надаються, а також на діяльність державного апарату влади. Метою даного дослідження є аналіз основних характеристик процесу цифровізації і її ключових ознак, представлені основні напрямки впровадження цифрових технологій в економіці, розглянуто роль і значення основних ризиків впровадження цифрових технологій, а також способи їх попередження.

Ключові слова: цифровізація, глобалізація, цифрова економіка, бізнес-моделі, цифрові технології.

Динамічність та мінливість сучасного світу приводить до того, що й еволюція цифрового розвитку не стоїть на місці. Сьогодні цифрові технології впроваджуються у всіх секторах економіки і соціальної сфери, викликаючи тим самим масштабну цифрову трансформацію суспільства. Цифровізацію прийнято трактувати як процес впровадження цифрових технологій в різні сфери суспільства, називаючи ці технології новим поколінням інструментів.

Впровадження цифрових технологій в бізнес-сферу стало особливо актуальним в період пандемії Covid-19, коли попит на робочу силу почав падати через різні обмеження, що стали результатом режиму «самоізоляції». Заміна людської праці цифровими технологіями на підприємствах вже не є новим відкриттям і в майбутньому, ймовірно, така практика стане повсюдною, оскільки вона дозволяє істотно скоротити витрати організації, зменшити масштаб та можливі ризики і загрози для підприємства.

На практиці можна спостерігати ефективність впровадження таких технологій. Наприклад, в Україні понад 70% керівників промислових підприємств повідомили про впровадження в свої організації цифрових технологій, а в довгостроковій перспективі такі нововведення на підприємствах стануть новими можливостями для росту і підвищення стійкості та ефективності організації [1].

Наскрізне проникнення технологій в економічну сферу не лише вирішує безліч проблем в цій сфері, а структурно змінює світову економіку, переводячи її на наступний етап розвитку, що стає фундаментом для появи цифрової економіки, яка покликана вивести матеріальне виробництво на принципово новий рівень.

До основних ознак цифрової глобалізації належать:

- інтенсивніше зростання потоків інформації і даних, порівнюючи з потоками товарів, капіталу і робочої сили;
- зміна пріоритетів від транскордонної торгівлі товарами в сторону торгівлі цифровими товарами і послугами;
- перехід лідерства у світовій торгівлі товарами до країн, що розвиваються, при збереженні лідерства розвинених країн в торгівлі послугами;
- різке зростання транскордонної електронної торгівлі;
- вагоме доповнення транспортної інфраструктури цифровою;
- підвищення рівня глобалізації малого бізнесу;

- компенсація міжнародної безкоштовної (або за низькими цінами) торгівлі залученням масових споживачів і доходами від цифрової реклами;
- прискорення процесу запозичення технологій і розширення інноваційного ядра світу;
- становлення фінансових криптовалютних активів найважливішим драйвером у цифровому світі;
- поширення транскордонної віддаленої роботи (віртуальна міграція) і тд.

Головними питаннями, які можуть бути вирішені за допомогою підвищення рівня цифровізації в економіці є: наскрізна автоматизація усіх основних виробничо-економічних процесів, створення нових робочих місць у високотехнологічних галузях, створення поліпшеного середовища для підприємницької діяльності, поліпшення загального рівня життя населення держави.

Однією із сфер економіки і фінансів, у якій цифровізація має найбільший вплив - це ринок цінних паперів. Цифрова трансформація даного сектору вирішує найбільш важливу проблему - запобігає шахрайству і підвищує прозорість даних. Учасники ринку отримують більше інформації про операції, які здійснюються, і за допомогою підвищеного рівня захисту інформації можуть забезпечити дані від недобросовісних дій інших учасників. На даному етапі впровадженню цифровізації в фінансовий ринок сприяє безліч технологій, серед яких можна виділити наступні: SupTech, блокчейн, система віддаленої ідентифікації, RegTech.

Однак слід враховувати і можливі ризики, до яких можуть привести технології роботизації і адитивних технологій при повсюдному активному впровадженню:

- зростання безробіття серед співробітників підприємств. Одним із варіантів вирішення цієї проблеми є зростання та запровадження процесів перенавчання та підвищення кваліфікації персоналу;
- збільшення загроз з боку кіберзлочинців. Цілковито ймовірно, що інтенсивна поява і розвиток відділів інформаційної безпеки на підприємствах, а також збільшення затребуваності локальних мереж можуть стати ключовими у вирішенні цієї проблеми;
- збільшення темпів старіння техніки. Варіантом зниження негативного впливу цієї проблеми може стати перехід і використання хмарних сервісів.

З кожним днем розробляються і впроваджуються бізнес-моделі, продукти, процеси і послуги абсолютно нового формату, які стають початком нового циклу економічного зростання і прискорюють перехід до цифрової економіки, обсяг якої у 2025 р., за результатами дослідження компанії Huawei, перевищить 23 трлн дол. США (цифрова економіка сьогодні - 17,9 трлн дол США) [2]. Для багатьох компаній створення і впровадження нових технологій стає головним механізмом швидкої адаптації до мінливих умов світових тенденцій, підвищує здатність відповідати на виклики сучасної економіки, а також приймати раціональні рішення в підходах використання обмежених ресурсів підприємств і зниження виробничих витрат.

Використані джерела:

1. Україна 2030E - Країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomik>. Дата звернення 10.10.2021.

2. Последствия перехода на цифровые технологии. Huawei Technologies Co., Ltd. и Oxford Economics, «Digital Spillover». 2020 р. URL: <https://www.huawei.com/minisite/russia/gci2018rus/huaweiGCI.html> Дата звернення: 10.10.2021.